

է տեսանեւ 'ի թուղթն Կոմիտասայ կաթուղիկոսի գրեալ առ Մոգեստոս երէց տեղապահ Երուսաղէմի, ուր յետ այլոց բանից ասէ . « Մկրտէին զմարմինս 'ի ջուր սրբութեան 'ի Յորդանանու յորձանան հրադէզս » : ՍԵՔԷ՜՜ . 137 : Զնոյն յայտ առնեն և զանազան հրովարտակը եգիպտական եւ Օսմանեան Սուլթանաց տուեալ սակս ուխտաւորացն Հայոց , խողաղութեամբ և առանց իւրիք փաստու երթեւեկել անդ : Սակոյն մկրտիլն 'ի Յորդանան ոչ է պարտ իմանալ զխորհրդաւոր մկրտութիւնն, զոր ընդունին երախայք զկնի ծննդեան իւրեանց յաւազանէ ըստ կանոնի ընդհանուր եկեղեցւոյ . այլ լոկ լուանիլ 'ի ջուր անդր՝ ուր մըկըրտեցաւ Քրիստոս , ապա թէ ոչ ակնկալութեամբ մկրտութեան 'ի Յորդանան , անկարելի լինէր ամենեցուն հասանել 'ի փրկութիւն : Այս սովորութիւն պահի առ Յոյնս մինչեւ ցայսօր ժամանակի , և ուխտաւորք նոցին իւրաքանչիւր տարւոյ անխափան երթան 'ի գետ անդր : Բայց Հայք նեղեալ յերեսաց բազմադիմի փնասուց՝ 'ի մերձ ժամանակի խափանեցին զայն , և մի միայն 'ի տարւոյ միւսնդամ տան բերել ջուր 'ի գետոյ անտի Յորդանանու և բաժանեն յուխտաւորս , այս է սովորութիւն Երուսաղէմի : Զսոյն պարտ է իմանալ եւ վասն մկրտութեան Կոստանդիանոսի , ապա թէ ոչ՝ չէր օրէն եկեղեցւոյ դասել 'ի կարգս տօնելի Սրբոց զայնպիսի ոք , որ մկրտեալն իցէ յԱրիանոսաց . զայս չափս բաւական համարելով՝ թողցուք այլոց ընդարձակ մտաց քննել զայս խնդիր որչափ եւ կամին : տես վասն այսր նաեւ 'ի Վարս սրբոց , 'ի Մանոթութիւնս . ՀԽԺ . Ժ . 385 :

Յետ գրելոյ մեր դոյզն ինչ բանս սակս մկրտութեան Կոստանդիանոսի , ասացուք սակաւուք և յաղաքս շինութեան Սուրբ Տեղեաց :

Պատմութիւն և բանք Նախնի և արդի Մատենադարաց , յաղաքս շինութեան եկեղեցեաց 'ի Ս . Տեղիս Երուսաղէմ , առ հասարակ հիմնեն 'ի վերայ Կոստանդիանոսի եւ մօր նորա Հեղինեայ . նոյնն տեսանի 'ի Պատմութիւնս եւ 'ի Ճառ ընտիրս Հայոց . թէպէտ ուրեք ուրեք պահեն Ազգային յիշատակութիւնք և աւանդութիւնք : Ի սկզբան չորրորդի դարուն , յոր հաւատացին 'ի Քրիստոս Տրդատ արքայ